

Plan van Aanpak energiearmoede in Diemen

Inhoudsopgave

Inleiding.....	1
Zo zijn we tot dit plan van aanpak gekomen.....	2
Geld van het Rijk.....	3
Doelgroep.....	4
Dit gaan we doen.....	7
Samenwerken.....	13
Communicatie en participatie.....	14
Planning en begroting.....	15
Monitoring en evaluatie.....	15
Informeren gemeenteraad.....	16
Bijlage 1 - Middelen Rijk voor aanpak energiearmoede.....	17
Bijlage 2 - getekende samenvatting MRS-project energiearmoede.....	18
Bijlage 3 - Top 23 lijst maatregelen energiearmoede.....	19
Bijlage 4 – Eerste opzet witgoed regeling.....	20
Bijlage 5 – Begroting.....	23

Inleiding

De gemeenteraad heeft in 2021 met de Transitievisie Warmte 2021-2026 een basis gelegd voor een aanpak om samen met inwoners de wijken en buurten van het gas af te halen. In de visie wordt de nadruk gelegd op een inclusieve warmtetransitie: “De energietransitie moet voor iedereen betaalbaar zijn en de transformatie slaagt alleen als iedereen mee kan doen.”

Prijsstijgingen

Door de oorlog in de Oekraïne en de energiecrisis wordt ineens alles duurder. Met name de prijsstijgingen voor gas en elektra zijn exorbitant, een groeiende groep mensen komt hierdoor in de problemen. De prijzen waren aan het begin van het jaar al enorm gestegen. Daar komt in juli 2022 een nieuwe prijsstijging bij. Afhankelijk van de grootte van het huis en het energieverbruik betekent dat een stijging van tussen 25 tot 90 euro per maand, verwacht Essent. Gemiddeld is het 49 euro per maand. Deze verhogingen komen bovenop de eerdere prijsverhogingen van gemiddeld zo'n 20 euro per maand sinds 1 januari.¹

Deze omstandigheden vragen nu om actie.

¹ [Energieprijzen stijgen nog veel meer per 1 juli | NOS](#)

Nieuw coalitieakkoord en energiearmoede

De in april/mei 2022 nieuw gevormde coalitie (GroenLinks, Ons Diemen, D66 en PvdA) legt de nadruk op een inclusieve energietransitie ('van het gas af én aandacht voor de energiearmoede') en wil aan de slag met een 'actieplan energiearmoede' om de stijgende energiekosten te beperken voor de inwoners die hierdoor het hardste worden geraakt. In het op 19 mei 2022 door de raad vastgestelde coalitieakkoord 'Diemen met elkaar en voor elkaar' zijn vier aandachtspunten geformuleerd:

- We helpen mensen met hun energiecontract;
- Vervanging van energie slurpend witgoed via de bijzondere bijstand;
- De Diemer fix-brigade helpt je verduurzamen;
- We laten óók minder draagkrachtigen energie opwekken.

Geld van het Rijk

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SVZ) heeft al een eenmalige bijdrage aan huishoudens met energiearmoede georganiseerd. Deze wordt door de gemeentes uitgekeerd. Diemen heeft besloten om deze eenmalige energietoeslag van € 800,- te geven aan alle zelfstandige huishoudens met een inkomen tot 130% van het minimum inkomen.

Daarnaast stelt het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) € 451.376,- beschikbaar voor extra acties tegen energiearmoede in 2022 en 2023. In januari hebben alle gemeenten in Nederland de eerste helft van dit bedrag als specifieke uitkering (SPUK) ontvangen. Binnenkort komt daar naar verwachting de tweede helft bij. Met het voorliggende plan van aanpak (PvA) werken we uit hoe we deze middelen gaan inzetten.

Het plan van aanpak sluit aan op geldend gemeentelijk beleid, met name de Transitievisie Warmte (TVW). Op de langere termijn is het doel om de Diemer woningvoorraad energetisch te verbeteren. Buurten en wijken moeten worden geïsoleerd en gaan uiteindelijk van het gas af.

In dit Plan van aanpak tegen energiearmoede laten we zien welke accenten we nú willen zetten om onderdelen uit de TVW - ons 'masterplan' - te versnellen. Het gaat om de onderdelen die gericht zijn op het tegengaan van energiearmoede.

Drie sporen

Samengevat gaan we in Diemen energiearmoede bestrijden via drie sporen:

- 1) Nu direct: financiële ondersteuning minima (uitkering 800,- eenmalige energietoeslag)
- 2) Najaar en winter: acties energiebesparing (hier gaat dit PvA over)
- 3) Langlopend: Transitievisie Warmte; isolatie en wijkuitvoeringsplannen (van het gas af)

Dit plan van aanpak gaat dus grotendeels over het opzetten van 'snelle acties' voor de volgende winter. BZK geeft in de toekenningsbrief aan dat de uitvoering afgerond moet zijn voor 1 mei 2023 (inmiddels kregen we al wel te horen dat de termijn wordt verlengd tot 31 december 2023²).

Zo zijn we tot dit plan van aanpak gekomen

Eerste ideeën voor een plan tegen energiearmoede ontstonden nog onder het vorige college, in november/december 2021. In het eerste kwartaal van dit jaar werd tijdens een portefeuillehoudersoverleg (PHO) met o.a. de wethouder duurzaamheid, al een 'plan energiearmoede' gepresenteerd. Het plan bestond uit drie stappen:

1. **versterken** op wat de gemeente Diemen nu al doet (armoedebestrijding, quick wins en het beschermen van kwetsbare inwoners)
2. de komende maanden te **inventariseren** wat we verder oppakken

² Dit is tijdens een VNG congres gecommuniceerd, we wachten nog op een officiële bevestiging.

3. om vervolgens tot **keuzes te komen** onder andere over de inzet van de SPUK-gelden en in lijn met de doelen van de Transitievisie Warmte

In het PHO is besloten om de doelgroep niet te smal te omschrijven. De stijgende energieprijzen raken iedereen en leiden bij meer groepen tot problematische situaties dan alleen die groep met de laagste inkomens. Het is relevant om de doelgroep voor acties en interventies breed/open te houden en aanpak van energiearmoede ook te richten op (lage) middeninkomens, huurders van particuliere verhuurders en eigenaar-bewoners die kampen met energiearmoede.

De eerste twee stappen van het plan van aanpak zijn inmiddels opgestart of reeds uitgevoerd. De derde stap zetten we nu met dit Plan van aanpak energiearmoede. Hierbij een nadere toelichting van de stappen 1 en 2:

1. Quick Wins: de collega's van het sociale domein van de gemeente zijn snel gestart met het uitkeren van de eenmalige energietoeslag van € 800,- voor alle huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Meer hierover in hoofdstuk 3.
2. Inventariseren: er is grondig onderzoek gedaan naar de beste ideeën om energiearmoede te bestrijden.
 - Diemen werkte intensief mee in een project van de MRA met als eindproduct een algemeen rapport over maatregelen ter bestrijding van energiearmoede en een specifiek rapport over de bestrijding van energiearmoede op de Rode Kruislaan in Diemen. De (getekende) samenvatting van het project vindt u in Bijlage 2.
 - Het Servicepunt Duurzame Energie van de provincie Noord-Holland heeft een dossier samengesteld waar gemeenten gebruik van kunnen maken. De top 23 lijst maatregelen energiearmoede is als bijlage aan dit plan toegevoegd.³
3. De politiek heeft een duidelijke richting aangegeven, het Rijk heeft de middelen beschikbaar gesteld en de ideeën om mee aan de slag te gaan zijn geïnventariseerd. Hiermee zijn de ingrediënten voorhanden die nodig zijn om een krachtig pakket aan maatregelen ter bestrijding van de energiearmoede samen te stellen. In dit plan van aanpak werken we dit nader uit.

Geld van het Rijk

Diemen heeft op 20 januari 2022 een Specifieke uitkering (SPUK) ter hoogte van € 225.688,- ontvangen. Deze uitkering is verstrekt onder voorwaarde dat deze middelen voor 1 mei 2023 worden besteed "aan ondersteuning van huishoudens (huurders en eigenaar-bewoners) met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen."

Daarnaast komt nogmaals hetzelfde bedrag beschikbaar. Dit blijkt uit de Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van BZK (VII) voor het jaar 2022 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota).⁴ Dit bedrag ter hoogte van € 225.688,- wordt naar verwachting in oktober uitgekeerd.

Dit brengt het totale beschikbare budget op 451.376,-

³ [Energiearmoede - Servicepunt Duurzame Energie](#)

⁴ [Kamerbrief extra geld voor bestrijding energiearmoede via gemeenten | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#) en voor de gedetailleerde bedragen Diemen: [Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties \(VII\) voor het jaar 2022 \(wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota\) | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Daarnaast zijn er nog meer geldstromen van het Rijk om energiearmoede te bestrijden. De meest bekende is de eenmalige energietoeslag van 800 euro voor huishoudens met laag inkomen die de gemeente onlangs heeft uitgekeerd.

Bijlage 2 bevat meer informatie over alle regelingen die het Rijk heeft opgezet om energiearmoede te bestrijden.

Beleidsdoelstellingen en voorwaarden

Volgens de beschikking van de eerste helft van het beschikbare budget (€ 225.688,-, de tweede helft moet nog worden uitgekeerd) gelden de volgende beleidsdoelstellingen en/of voorwaarden. We gaan ervan uit dat voor de tweede helft van het budget soortgelijke voorwaarden van toepassing zullen zijn:

- Gezien de urgentie van de problematiek is het doel om huishoudens zo snel mogelijk te bereiken. Hierbij waar mogelijk voortbouwen op:
 - bestaand beleid gericht op ondersteuning van huishoudens in een kwetsbare inkomenspositie
 - bestaand beleid gericht op reductie van energiegebruik van huishoudens in het algemeen en daar een infrastructuur voor aanbieden via bijvoorbeeld energieloketten, afspraken met woningcorporaties en energiecoöperaties.
- Elke maatregel die kan helpen de energierekening te verlagen of het energiegebruik in de woning te verminderen kan worden ingezet. Te denken valt aan de inzet van (vrijwillige) energiecoaches, energiedisplays, inregelen van CV-systemen, de inzet van kleine energiebesparende maatregelen zoals tochtstrips en radiatorfolie tot aan een bijdrage aan grotere isolatiemaatregelen zoals vloer- of spouwmuurisolatie in huur- en koopwoningen.
- Ook andere type maatregelen die bijdragen aan het reduceren van de energierekening zijn mogelijk. Hierbij kan gedacht worden aan een witgoedregelingen en andere vervangingsregelingen voor oude elektrische apparaten; mits dit aan de doelgroep (huishoudens die te maken hebben met energiearmoede) ten goede komt.
- Het is niet toegestaan de middelen als financiële compensatie uit te keren.
- Gelet op de urgentie van de problematiek rond de gestegen energieprijzen is het streven huishoudens waar mogelijk (voor) volgende winter ondersteuning te bieden. De inzet van middelen dient dan ook in 2022 en begin 2023 plaats te vinden. De besteding van deze middelen voor de gemeente moet voor 1 mei 2023 zijn afgerond.

Verlenging looptijd

We houden rekening met een verlenging van de looptijd tot 31 december 2023. Dit is tijdens een VNG congres gecommuniceerd, we wachten nog op een officiële bevestiging.

Doelgroep

Volgens de definitie die TNO hanteert in de studie 'De feiten over energiearmoede in Nederland: Inzicht op nationaal en lokaal niveau'⁵ is er sprake van energiearmoede als huishoudens over een laag inkomen beschikken in combinatie met hoge energielasten dan wel een woning van energetisch onvoldoende kwaliteit. Volgens dit rapport van TNO van september 2021 kampt 4,81% van de huishoudens met energiearmoede. In 2021 telde Diemen 15.895 huishoudens.⁶ Het zou dus gaan om

⁵ [TNO brengt energiearmoede gedetailleerd in kaart | TNO](#)

⁶ WIMRA monitor [Wonen in de Metropoolregio Amsterdam \(WiMRA\) | Tableau Public](#)

circa 765 huishoudens. De omvang van deze groep is volgens het CBS⁷ door de huidige ontwikkelingen groter geworden en ook de ernst van de problematiek is met stijgende energieprijzen verder opgelopen. Dat betekent ook dat de problematiek waarvoor gemeenten zich geplaatst zien om huishoudens te ondersteunen met energiebesparende maatregelen groter en (nog) urgenter is geworden.

Minima

Voor het bepalen van de Diemer doelgroep is nauw samengewerkt met de vakspecialisten van de teams Samenleving en Sociale Zaken. Voor de activiteiten waarvoor een strikte bepaling van de doelgroep noodzakelijk is – met name de witgoedregeling (zie 5c) - is besloten om de definitie van de doelgroepen zoals gehanteerd voor de eenmalige energietoeslag van € 800,- over te nemen:

- 1) Minima: deze groep Diemenaren moet rondkomen van een minimum inkomen. Het gaat om 547 huishoudens. Deze zijn bekend bij de inkomensconsulenten, vandaar dat de eenmalige energietoeslag direct kon worden uitgekeerd.
- 2) Zelfstandige huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Deze groep komt ook in aanmerking voor de eenmalige energietoeslag maar is niet bekend bij de gemeente. Diemenaren uit deze groep moeten daarom een aanvraag indienen om aan de eenmalige energietoeslag te komen. De inkomensgegevens worden dan getoetst. Eind juni 2022 zijn 350 aanvragen ingediend. De verwachting is dat de groep aan het eind van het jaar zo'n 500 mensen zal omvatten.

Lage middeninkomens

"We zijn druk met de minima. Maar er is een veel grotere groep daarboven, de lagere middenklasse, die niet in beeld zijn bij gemeenten en het Rijk, maar die wel heel erg wordt geraakt", zegt de Dordtse wethouder Peter Heijkoop namens de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG). "Er gaat een enorme toeloop komen op de schuldhulpverlening."⁸

Vakbond FNV deed in april onderzoek onder bijna 20.000 leden over de effecten van inflatie op hun leven. Hieruit bleek dat werkenden in distributiecentra, schoonmaak, Schiphol en de beveiligingssector hard worden geraakt. Net als uitkeringsgerechtigden. Zo'n 63 procent van de ondervraagden heeft het financieel te krap. Zij kampen met angsten voor schulden, besparingen op dagelijkse boodschappen (59 procent) en kopen geen kleding meer voor zichzelf of de kinderen (35 procent). Zes procent slaat zelfs maaltijden over.⁹

Studenten

Diemen heeft een grote studentenpopulatie. Alleen al in de flats op de Rode Kruislaan en op de Campus Diemen Zuid zijn er 2365 studentenwoningen. De eindjes aan elkaar knopen wordt ook voor studenten steeds lastiger. Studenten kampen met schulden, hoge huren, dure boodschappen en energiekosten die blijven stijgen. Terwijl andere minima recht hebben op compensatie van 800 euro, zijn studerende expliciet uitgesloten.¹⁰

Waar speelt energiearmoede het meest?

TNO heeft in september 2021 in kaart gebracht waar energiearmoede speelt. Het zijn inmiddels verouderde cijfers, maar het geeft wel een beeld van de spreiding: in Diemen Noord zijn relatief de minste huishoudens met energiearmoede (2 – 3 %) en in Diemen Zuid de meeste (7 – 9%); het centrum zit er tussen in (4 – 5%). Er springen drie complexen uit: Beukenhorst, Spoorzicht en de Rode

⁷ [De energierekening in januari 2022: hogere leveringstarieven en lagere belastingen \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/indicatoren/2020/10/de-energierekening-in-januari-2022-hogere-leveringstarieven-en-lagere-belastingen)

⁸ [Ineens redden deze middeninkomens het niet meer | Nieuwsuur \(nos.nl\)](https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2488888-ineens-redden-deze-middeninkomens-het-niet-meer)

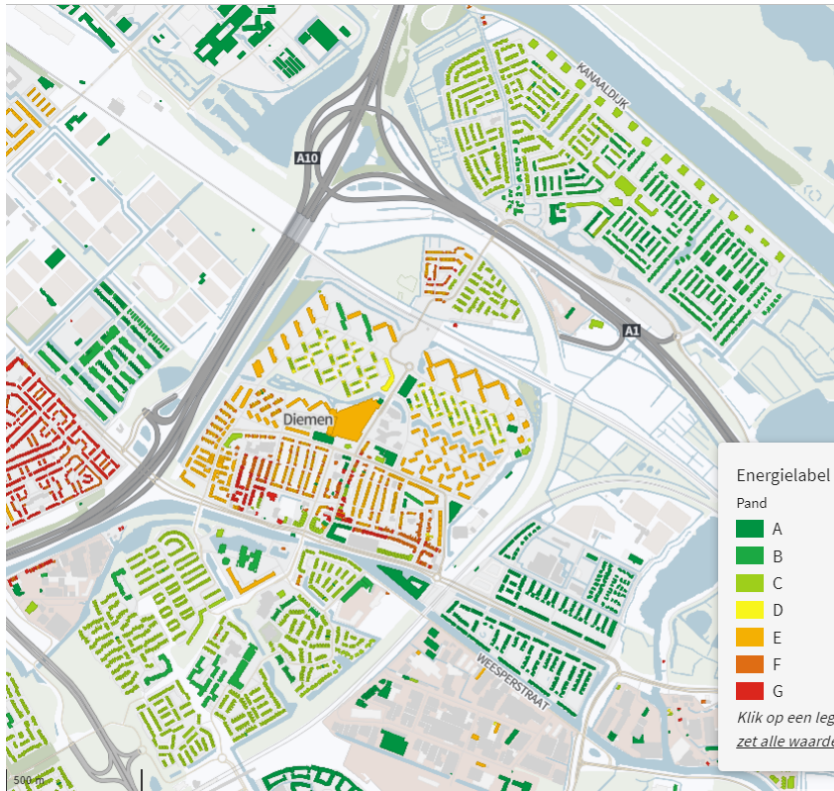
⁹ [Ook middeninkomens vrezen rekeningen niet te kunnen betalen, horen ze bij Nibud | NOS](https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2488888-ook-middeninkomens-vrezen-rekeningen-niet-te-kunnen-betalen-horen-ze-bij-nibud)

¹⁰ [Wel minimum inkomen, uitgesloten van compensatie \(volkskrant.nl\)](https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/wel-minimum-inkomen-uitgesloten-van-compensatie-a1638888.html)

Kruislaan. Gelet op huishoudensinkomen zijn dit ook de buurten waar de ‘gewone’ armoede het hoogst is.

Energielabels

Waar zijn de slechtst geïsoleerde woningen in Diemen? Een blik op de kaart met energielabels¹¹ in Diemen spreekt boekdelen:



Aangezien de flat Beukenhorst en ook Spoorzicht/Buitenlust momenteel grootschalig worden gerenoveerd is de conclusie dat de slechtst geïsoleerde buurten van Diemen zich in Diemen Centrum bevinden. Bij het opzetten van de meeste acties uit dit Plan van aanpak houden we hier beperkt rekening mee. Dit zal wél een grote rol spelen bij het opzetten van het Nationaal Isolatieprogramma.

- Van alle woningen in Diemen hebben 2532 label E, F of G.¹²
- Van de Diemense corporatiewoningen hebben 429 zelfstandige woningen (dus studentenkamers niet meegerekend) een energielabel E, F of G:

Zie voor meer informatie ook Bijlage 1 - energiearmoede in Diemen.

¹¹ Raadpleeg hiervoor de DEGO viewer: [Datavoorziening Energietransitie Gebouwde Omgeving \(vng.nl\)](https://datavoorziening.energietransitiegebouwdeomgeving.nl)

¹² Cijfers van TNO voor ‘voorlopige energielabels’

Dit gaan we doen

In Diemen gaan we energiearmoede bestrijden via drie sporen:

- I. Nu direct: financiële ondersteuning minima (eenmalige energietoeslag van 800,-)
- II. Najaar en winter: acties energiebesparing
- III. Lang lopend: Transitievisie warmte: isolatie en wijkuitvoeringsplannen (wat kun je nu naar voren halen?)

I. Nu direct: financiële ondersteuning minima

De eenmalige energietoeslag van 800,- wordt momenteel al uitgekeerd door sociale zaken.

Hieronder gaan we daarom alleen in op het tweede en derde spoor.

Deze actie is gericht op minima.

II. Najaar en winter: acties energiebesparing

a) Informeren over energiebesparing

- Programma in buurtkamers

We organiseren zes laagdrempelige fysieke bijeenkomsten in de buurtkamers en buurtcentra (Rode Kruislaan, Beukenhorst). Hierin komen thema's rondom de hoge energierekening aan bod.

SME, de partij die momenteel ook de Diemer energiecoaches begeleidt en ondersteunt, wordt ingehuurd om de bijeenkomsten inhoudelijk te verzorgen. SME heeft veel ervaring met dergelijke activiteiten. Het idee is om de Diemer energiecoaches nauw te betrekken bij de uitvoering. De bijeenkomsten hoeven niet saai te zijn. SME heeft onlangs samen met de PCOB een 'energiequiz' georganiseerd. Het werd een informatieve én zeer gezellige middag.

Deze actie is gericht op minima.

- Informeren over energie besparen

Onze collega's van communicatie zijn momenteel al voorbereidingen aan het treffen voor een Diemer energiebesparingscampagne. Deze sluit aan op de [nationale 'Iedereen doet wat'-campagne](#). Er wordt onder de aandacht gebracht wat je kan doen om energie te besparen.¹³ Ook wordt onder de aandacht gebracht welke ondersteuning men daarbij kan krijgen. Binnen de campagne zullen ook uitingen worden geproduceerd die aansluiten bij de energiearmoede-doelgroep. Zoals wordt aanbevolen in het rapport van de MRA traineepool energiearmoede, zal visueel aantrekkelijke basisinformatie beschikbaar komen op B1 taalniveau (lieft ook in Arabisch, Turks en Engels).

Nibud

Het Nibud geeft tips over budgetteringskwesties en verwijst het door naar instanties. Een aantal van die tips:

- Creëer inzicht in inkomsten en uitgaven, bijvoorbeeld door het Persoonlijk Budgetadvies van het Nibud in te vullen
- Maak aan de hand daarvan een jaarbegroting: een overzicht geeft grip op geld
- Check bij berekenuwrecht.nl of je alle inkomensondersteuning krijgt waar je recht op hebt

Mensen met geldzorgen kunnen zich voor gratis advies wenden tot de hulplijn van Geldfit, 0800-8115.

¹³ Zie lijst TNO in bijlage 4

Diemen hoeft niet alles zelf te doen als het gaat om gedragsbeïnvloeding via communicatie. Het Rijk heeft kort geleden de campagne 'Zet ook de knop om' gelanceerd. Ook hiermee worden inwoners aangespoord om de verwarming een graadje lager te zetten, korter te douchen, etc...

Deze actie is gericht op alle Diemenaren, met extra aandacht voor minima.

Steunpunt wonen

6 september 2022 opent het Steunpunt wonen in Diemen. Het steunpunt wordt gefaciliteerd door stichting !WOON.

De opzet is dat huurders uit Diemen aan !WOON allerlei vragen kunnen stellen over huren en wonen. Het bleek niet haalbaar te zijn om het steunpunt te combineren met een energieloket-functie.

Echter, de energieprijzen stijgen razend hard en we kunnen ons voorstellen dat huurders hier steeds meer vragen over hebben. Stichting !WOON kan deze vragen deels zelf beantwoorden. Maar voor specialistische vragen kan !WOON doorverwijzen naar de [Diemer energiecoaches](#) en het [Regionaal energieloket](#).

b) Pilot: energie besparen met een app

Pilotproject met Rochdale, Huurdersvereniging Diemen en Techem (installatiebedrijf) voor een 'energieapp' in Ruimzicht: bewoners van flats van Rochdale krijgen inzicht in hun warmtegebruik. Zo krijgen zij meer grip op de energiekosten, wat een impuls kan geven om energie te besparen.

We zijn al in gesprek met Rochdale en Techem om dit in de winter van 22/23 op te zetten, samen met de bewonerscommissie van de flats. We willen de app daar aanbieden aan de bewoners en vervolgens onderzoeken of ze ook daadwerkelijk wordt gebruikt én of deze leidt tot energiebesparing.

Complexen van Rochdale die meedoen aan de pilot:

Albert Loethoelstraat	103 adressen
Harmonielaan	20 adressen
Henry Dunantlaan	100 adressen
Rode Kruislaan	354 adressen

Totaal: **577** adressen

De Huurdersvereniging Diemen vertegenwoordigt al deze huishoudens.

Deze actie is gericht op bewoners van de betreffende panden (lage middenklasse en minima).

c) Witgoed regeling

Witgoed staat gedurende het hele jaar aan in een woning en biedt daardoor mogelijkheden voor een seizoenonafhankelijke besparing. De besparing die behaald kan worden door een ouder model te

vervangen door een energiezuinig model, is € 99,- per jaar.¹⁴ Over een periode van 10 jaar betekent dit wel tot € 750,- besparing. Uit onderzoek van TNO blijkt dat mensen die energiearmoede ervaren, veelal geen financiële ruimte hebben om oude witgoed apparatuur te vervangen voor een energiezuinig model.

De inschatting van de gemeentelijke vakspecialisten van het sociaal domein is dat de doelgroep minima alleen deel kan nemen aan deze actie als het complete bedrag van een nieuw apparaat wordt vergoed. Eigen geld bijleggen zit er voor de meesten uit deze doelgroep gewoon niet in.

We maken gebruik van een cadeaubonsysteem voor witgoed dat beschikbaar wordt gesteld via het regionaal energieloket (REL). De achterliggende systematiek is vergelijkbaar met de cadeaubonnen die in 2021 en 2022 al zijn verstrekt in het kader van de RREW regeling waaraan alle Diemenaren konden deelnemen. De gemeente kan op deze manier huishoudens met energiearmoede een cadeaubon geven voor de aankoop van een nieuwe koelkast of wasmachine.

Alleenstaanden ontvangen een cadeaubon ter waarde van €550,- en meerpersoonshuishoudens een van €740,-. De bedragen zijn voldoende hoog om een goede koelkast of wasmachine¹⁵ met minimaal energielabel C¹⁶ aan te schaffen. Het betreffende huishouden hoeft zelf niets bij te leggen.

We beginnen met de huishoudens op bijstandsniveau. Daarna willen we de actie uitbreiden naar minima huishoudens tot 130% van het sociaal minimum. Via sociale zaken zorgen we ervoor dat deze doelgroepen bereikt kunnen worden. Een mogelijk scenario is uitgewerkt in bijlage 4.

Deze actie is gericht op minima.

d) Cadeaubonnen voor studenten (actie onder voorbehoud)

We willen een actie met cadeaubonnen voor kleine energiebesparende maatregelen voor studenten organiseren. Studenten krijgen een cadeaubon aangeboden die zij vervolgens via een webshop kunnen verzilveren. Bij de producten die aangeschaft kunnen worden horen waterbesparende douchekoppen, LED lampen, radiatorfolie en tochtstrips.

De actie staat onder voorbehoud gepland voor begin 2023. Eerst moeten we een duidelijk beeld van het verloop van de witgoedregeling (zie hoofdstuk hiervoor) hebben. Als blijkt dat 'slechts' 25% van de beoogde huishoudens deelneemt aan de vervanging van energie slurpend witgoed, dan is er genoeg budget over om zo'n 350 cadeaubonnen á 70,- uit te delen.

Deze actie is gericht op studenten.

e) Energiecoaches en fix brigade

- Energiecoaches

De energiecoaches zijn al operationeel in Diemen. Het gaat om vrijwilligers die huisbezoeken brengen om mensen te informeren over energiebesparing. Er zijn sinds december 2021 in Diemen 10

¹⁴ Indien iemand een koelkast uit 2000 heeft (met een verbruik van 280 kWh/jaar) en vervangt voor een koelkast uit 2018 (60 kWh/jaar), dan bespaart dit 99 euro per jaar (79% besparing). Hierbij is uitgegaan van prijspeil eind februari 0,45 cent per kWh.

Zie ook: TNO, bijlage 4

¹⁵ Het REL heeft een overzicht met 'goede wasmachines en koelkasten' verstrekt.

¹⁶ Meest zuinige label is tegenwoordig B, C of D. Het nieuwe label B, C of D is ongeveer te vergelijken met het oude A+++.

En wat nu label F is, was voorheen A+. MilieuCentraal adviseert koelkasten met label A, B of C (groen label).

energiecoaches actief, deze hebben tot juni 2022 al ruim 90 gesprekken gevoerd. Het team wordt begeleid door SME. In het kader van dit Plan van aanpak is de opdracht aan SME per 1 mei 2022 verlengd. SME blijft de energiecoaches begeleiden en de activiteiten intensiveren. Er bestaat de mogelijkheid om ook nieuwe coaches te werven en op te leiden. Hiervoor is er een go/no go moment ingepland op 1 september.

Deze actie is gericht op de lage middenklasse en minima.

- Fix brigade

Het doel is om een fix brigade in Diemen op te zetten.

Een fix brigade is een onderhoudsdienst voor klussen op het gebied van energiebesparing en aanverwante onderwerpen (vochtigheid, ventilatie). De energiecoaches informeren en adviseren, een fix brigade voert daadwerkelijk klussen uit. De klussen kunnen tegen (geringe) betaling of bij lage inkomens gratis worden uitgevoerd.

- We zijn reeds gestart met nader onderzoek naar de mogelijkheden. Hiervoor hebben we in elk geval tot januari 2023 capaciteit vrij gemaakt¹⁷.
- We gaan onderzoeken of het mogelijk is om samen te werken met partners (Pantar, Diemen voor Elkaar, etc...). Daarnaast wordt onderzocht of er een koppeling te maken is met het re-integratie beleid van de gemeente Diemen.
- Duo+ gemeenten zijn geïnteresseerd om dit samen op te pakken.
- De SPUK gelden waarmee we nu kunnen starten zijn tijdelijk. Het voorstel is om de mogelijkheden te verkennen voor een pilot project fix brigade met de SPUK gelden voor de betreffende periode (afrondding bestedingen uiterlijk 1 mei 2023). Afhankelijk van de resultaten en de financiële mogelijkheden kan vervolgens een keuze worden gemaakt voor een vervolg.

Deze actie is gericht op de lage middenklasse en minima.

f) Isolatieprogramma gericht op laagste energie labels

- Nationaal Isolatieprogramma (NIP)

Om mensen te helpen bij het isoleren van hun woning komt het kabinet met het Nationaal Isolatieprogramma om slecht geïsoleerde huur- en koopwoningen snel en slim aan te pakken. Het Nationaal Isolatieprogramma richt zich op het verbeteren van woningen met slechte energielabels (de labels E, F en G). Het doel is om in heel Nederland 2,5 miljoen woningen te isoleren. Het NIP en dit Plan van aanpak tegen energiearmoede grijpen in elkaar: hoe kunnen we woningen van mensen met een laag inkomen als eerste verduurzamen?

Met welke regels het Rijk komt en welk budget beschikbaar komt is nog onduidelijk.

We hebben extra capaciteit geregeld voor dit programma. Zodra de regeling van het Rijk volledig bekend is wordt dit in een apart plan van aanpak nader uitgewerkt. Dit leidt dus niet tot een concreet actiepunt voor het voorliggende Plan van aanpak energiearmoede.

Deze actie is gericht op Diemenaren met een slecht geïsoleerd huis.

¹⁷ Onze trainee Ivo Dommissie werkt hier momenteel aan. Het is de bedoeling dat hij de werkzaamheden aan het eind van 2022 overdraagt aan een nieuwe medewerker 'duurzaamheid en participatie'.

III. Lang lopend: Transitievisie warmte en wijkuitvoeringsplannen

g) Wijkuitvoeringsplannen

In de Transitievisie Warmte is een twee sporen-beleid uitgestippeld:

- 1) In Wijkuitvoeringsplannen worden alternatieven bepaald voor aardgas,
- 2) tegelijk wordt er gewerkt aan de isolatie van woningen.

De isolatie van energetisch slechte woningen komt met het Nationaal Isolatieprogramma in de versnelling zoals eerder omschreven.

- Wijkuitvoeringsplannen (WUP's) die resulteren uit de Transitievisie Warmte

In de wijkuitvoeringsplannen bepalen we samen met inwoners, bedrijven en organisaties welke optie de beste is om van het gas af te gaan. Het verbeteren van het isolatieniveau van de laagste energielabels is in de meeste gevallen een voorwaarde voor een goede collectieve gasloze warmtevoorziening. Bij het maken van WUP's zal hierop worden gefocust. Dit leidt niet tot een concreet actiepunt in dit plan van aanpak.

Betaalbaarheid is één van de belangrijkste uitgangspunten van de Diemer Transitievisie Warmte. Dit is als volgt geformuleerd: "Een belangrijk uitgangspunt voor de warmtetransitie is dat de overgang naar een alternatief voor aardgas zo betaalbaar mogelijk is. De warmtetransitie moet voor iedereen betaalbaar zijn. De transformatie slaagt alleen als iedereen kan meedoen. Het doel is om energiearmoede zoveel mogelijk te voorkomen."

Dit zien we dus als een algemeen uitgangspunt dat in alle activiteiten meegenomen dient te worden. Het leidt niet tot een concreet actiepunt in dit plan van aanpak.

Sinds juni 2022 heeft Diemen een warmteregisseur aangesteld die de taak heeft om de Diemer warmtetransitie vorm te geven. De functie wordt ingevuld door een duo bestaande uit Marian Prins en Siem Goede.

h) In gesprek met woningcorporaties en particuliere verhuurders

Er wordt al op verschillende niveaus samengewerkt met de in Diemen actieve woningcorporaties Rochdale, Lieven de Key, Stadgenoot en De Alliantie. Met de particuliere verhuurders is al contact geweest bij het opstellen van de transitievisie warmte. Hoe gaan we samen met deze partijen vooruit in de warmtetransitie?

- Prestatieafspraken 2020-2023 met woningbouwcorporaties en HPD (huurdersplatform Diemen)¹⁸
 - Onderdeel van de prestatieafspraken is het bewaken van de voortgang van de transitievisie warmte en wijkuitvoeringsplannen.
 - Parallel met het ambtelijke overleg over de voortgang van de prestatieafspraken is recent gestart met een duurzaamheidsoverleg met de woningcorporaties. Het doel is om de energietransitie en het verbeteren van de woningvoorraad te versnellen.
- Samenwerking met de woningcorporaties
 - Steeds vaker is er contact tussen de ambtenaren duurzaamheid en Rochdale en Lieven de Key. Hieruit blijkt de noodzaak en de wil om samen op te trekken in de

¹⁸ [Diemen_prestatieafspraken_2020-2023.pdf \(rochdale.nl\)](#)

communicatie met bewoners, bijvoorbeeld bij het promoten van de energiecoaches en het organiseren van informatiebijeenkomsten in de buurtkamers.

- Ook de eerder omschreven pilot met Rochdale over de energiebesparings-app is een voorbeeld van samenwerking.
- Gesprekken met particuliere verhuurders
We gaan de contacten met Amvest, Vesteda, BouwInvest en andere grote particuliere verhuurders versterken om het gesprek aan te gaan over de volgende thema's:
 - Welke duurzaamheidsambities hebben de partijen?
 - In kaart brengen van complexen / woningen met 'achterstallig onderhoud'.
 - Het ontwikkelen van een strategie om gezamenlijk te verduurzamen in het kader van de wijkuitvoeringsplannen. Hier ligt de focus op het verbeteren van slechte energielabels.

Woonlastenneutraliteit

In het coalitieakkoord 'Diemen met elkaar en voor elkaar' staat het volgende: "We maken afspraken met woningcorporaties en particuliere verhuurders om hun woningen te verduurzamen, hierbij streven we naar woonlastenneutraliteit."

Hoeveel mag de huur omhoog als de woningcorporatie het pand heeft verduurzaamd? De woonbond en Aedes hebben hierover afspraken gemaakt. De gemeente is hierin geen partij. Dit gezegd hebbende zal dit thema altijd een rol spelen tijdens gesprekken tussen de gemeente en verhuurders. Hierbij moet goed worden gelet op recente ontwikkelingen. De Woonbond waarschuwt: woonlastenneutraliteit als uitgangspunt is in het licht van de huidige situatie niet meer te vol te houden. De woonlasten van vooral de lagere inkomens stijgen momenteel dramatisch snel. Ondanks de tijdelijke compensatie zijn zij een veel groter deel van hun inkomen kwijt aan de woonlasten inclusief energielasten. Als woonlastenneutraliteit in deze situatie als uitgangspunt wordt genomen, dan zetten we huishoudens vast in een situatie waarin zij de woonlasten niet kunnen dragen. Daarom dient woonlastenverlaging voor deze groep het doel te zijn.

[\(Brief Woonbond aan Tweede Kamer, 6 april 2022\)](#)

i) Zelf energie opwekken voor minder draagkrachtigen

Op de Top 23-lijst van SPDE / TNO met slimste maatregelen tegen energiearmoede staat 'deelname sociale postcoderoos' op nr. 1.¹⁹ Dit behoeft enige uitleg: door de exorbitante stijging van de stroomprijzen is het slim om zelf stroom op te wekken. Want alle stroom die je zelf opwekt hoef je niet meer te kopen. De aanname is wel dat het aanschaffen van eigen zonnepanelen voor het grootste deel van onze doelgroep een brug te ver is. Veel mensen wonen in een huurwoning en hebben geen eigen dak. Anderen hebben simpelweg geen geld over om te investeren. Als onderdeel van dit plan van aanpak gaan we kijken of we hier een draai aan kunnen geven. Als blijkt dat hier een heldere en toepasbare propositie ontstaat, dan wordt een aanbod richting de doelgroep verder ontwikkeld en uiteindelijk gepromoot.

Aanknopingspunten en zaken om verder uit te zoeken:

- Er zijn energiecoöperaties die met behulp van de Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE)²⁰ van het Rijk onder gunstige voorwaarden zonnepanelen aanbieden

¹⁹ Zie lijst TNO in bijlage 4

²⁰ [Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking \(SCE\) \(rvo.nl\)](#)

aan mensen zonder eigen dak. In Diemen is er bijvoorbeeld de coöperatie [Ecostroom](#). Maar er zijn ook andere vergelijkbare initiatieven zoals bijvoorbeeld [DelenDuurzameEnergie](#). We willen uitzoeken of deze initiatieven toegankelijk zijn voor onze doelgroep.

- We willen het beschikbaar stellen van (grote) daken voor initiatieven zoals Ecostroom en DelenDuurzameEnergie stimuleren. Daarom is dit ook opgenomen in het Plan van aanpak voor zon op grote daken dat in het kader van de RES is opgesteld.
- De Diemer duurzaamheidslening maakt het nu al mogelijk om geld te lenen voor de aanschaf van zonnepanelen, ook al liggen die niet op het eigen dak. Ook het kopen van panelen via een energiecoöperatie behoort tot de mogelijkheden. We gaan uitzoeken of deze lening geschikt is voor onze doelgroep.

Woningcorporaties bieden steeds vaker aan hun huurders aan om zonnepanelen te nemen. Gebeurt dit in Diemen onder faire voorwaarden, en kunnen we dit in Diemen stimuleren? Ook dit gaan we onderzoeken.

Samenwerken

Dit plan van aanpak vraagt om een nauwe samenwerking tussen het energiecluster, het sociaal domein, team communicatie en externe partijen zoals woningcorporaties, verhuurders en huurdersorganisaties.

Intern:

- Aansluiten bij de Teams Samenleving en Sociale Zaken. Sociale zaken verstrekt algemene- en bijzondere bijstand, waaronder minimaregelingen. In de samenwerking wordt kennis gedeeld en wordt de doelgroep (uitkeringsgerechtigden en andere gebruikers van minimaregelingen) bereikt, binnen de mogelijkheden van de privacywetgeving.
- Interne samenwerking met de collega's van het team communicatie. Zij spelen een cruciale rol bij het bereiken van de doelgroep.

In Diemen:

- Aansluiten bij Madi Diemen Schuldhulpverlening. Madi signaleert vroegtijdig betalingsachterstanden en het biedt hulp bij het regelen van schulden. Ook hier wordt waar mogelijk kennis gedeeld en de doelgroep (inwoners met schuldhulp) bereikt.
- Huurdersplatform Diemen (HPD) kan een brug slaan naar de doelgroep. Hun steun voor dit plan is onmisbaar.
- Woningcorporaties: Rochdale, Lieven de Key, Alliantie en Stadgenoot: het merendeel van de doelgroep woont in een woning van een woningcorporatie. Daarom spelen zij een belangrijke rol bij veel onderdelen van het plan, bijvoorbeeld bij het bereiken van de doelgroep. Los van dit plan is er ook een duurzaamheidsoverleg tussen de gemeente en de corporaties waarin bijvoorbeeld de plannen voor verbetering van de (energetische) kwaliteit van de woningen en het gasvrij maken van de Diemer buurten en wijken worden vorm gegeven.

In de regio:

- Verkenning met Duo+-gemeenten om deel van de activiteiten gezamenlijk uit te zetten, denk aan het gezamenlijk opzetten van een fix brigade.
- Verkennen van de mogelijkheden voor samenwerking met Pantar, bijvoorbeeld bij het opzetten van een fix brigade.

Dienstverleners:

- Het Regionaal Energieloket (REL) verzorgt online informatievoorziening, de uitvoering van de witgoedregeling en kan mogelijk ook andere onderdelen van het plan oppakken.
- SME begeleidt de energiecoaches, verzorgt informatiebijeenkomsten en kan mogelijk nog andere activiteiten uit het plan oppakken.

Communicatie en participatie

Communicatie

Met dit plan van aanpak ontwikkelen we een aantal activiteiten die hoofdzakelijk gedurende het najaar '22 en de winter '23 zullen worden uitgerold. Een aantal activiteiten zullen in de hele gemeente moeten worden gepromoot, andere lenen zich meer voor een gerichte en/of buurtgerichte aanpak.

Communicatie gericht op lage- en middeninkomens:

- Inkoopacties voor isolatie en HR+++ glas
- Ontwikkelen van informatiemateriaal voor de doelgroep (B1 taalniveau, verschillende talen, visueel aantrekkelijk)
- Promoten van de energiecoaches
- Promoten van de fix brigade (zodra operationeel)

Communicatie gericht op minima:

- Inruilen van energieslurpend witgoed via cadeaubonnen
- Pilot met energiemonitoring-app Rode Kruislaan / Rochdale
- Informatiebijeenkomsten in buurtkamers

Samen met collega's van het Team Communicatie zullen we per activiteit bepalen wat een passende communicatiestrategie is en welke middelen ingezet dienen te worden. Overkoepelend wordt er door het Team Communicatie al gewerkt aan een algemene campagne (voor iedereen in Diemen) met het doel om duurzaamheid en de versnelling van de energietransitie samenhangend en aantrekkelijk dicht bij de mensen te brengen en duurzame gedragsverandering te stimuleren.

Participatie

Idealiter betrek je de doelgroep bij het maken van een plan. Maar daar is nu nauwelijks tijd voor. Het ministerie dringt bij het verstrekken van de subsidie aan op spoed; het komt erop neer dat we direct moeten beginnen met het opzetten van het programma, willen we in najaar en winter klaarstaan om de doelgroep te ondersteunen.

Wel is dit plan van aanpak in de conceptfase voorgelegd aan ambtenaren die dicht bij de doelgroep staan:

- Team Beleid Samenleving
- Team Sociale zaken (witgoedregeling)
- Team Communicatie

Planning en begroting

De plannen worden voornamelijk gedurende het najaar '22 en de winter '23 uitgerold. Inmiddels kregen we al wel te horen dat de termijn voor de besteding van de SPUK gelden wordt verlengd tot 31 december 2023.

Planning najaar en winter				2023											
acties energiebesparing	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	Q3	Q4
Voortraject				16/7-28/8											
collegebesluit PvA		x													
offertes SME, REL	x	x													
opdrachtverstrekking SME, REL		x	x	x											
Communicatiematerialen produceren				x	x										
Witgoed / cadeaubonnen acties															
minima					x	x	x	x							
130% van minimum inkomen									x	x	x	x			
cadeaubonnen voor studenten													x	x	
Energiecoaches	doorlopend														
Fix brigade															
voorbereidingen	voorbereidingen														
mogelijk eerste huisbezoeken								in actie							
Informatiebijeenkomsten in buurtkamers (SME)						x	x	x	x	x	x				
inkoopactie isolatie					met REL bepalen										
Inkoopactie HR++ glas					met REL bepalen										
Pilot energiemonitoring-app Rode Kruislaan					x	x		x	x	x	x				
Evaluatie															
bijeenkomst met sociaal domein en verslag								x				x			
Bestuurlijk															
terugkoppeling naar de raad								x				x			

Voor de uitvoering is een bedrag van circa € 451.376 (incl. BTW) gemoeid, overeenkomstig met de SPUK subsidies die het Rijk aan Diemen verstrekt. De grootste kostenposten zijn gereserveerd voor de witgoed- / cadeaubonnen-regeling en een pilot met een fix brigade.

Zie voor meer informatie de bijlage 5, begroting.

Monitoring en evaluatie

Er is een duidelijk omliggende kerngroep (minima). Dat zijn de huishoudens die in kaart zijn gebracht voor de eenmalige energietoeslag van 800,-. Voor deze groep kunnen we een centrale vraag stellen: lukt het om ze te helpen? Deze vraag is bij nader inzien complex omdat energiearmoede niet los gezien kan worden van de algemene armoede-problematiek, een problematiek met veel facetten. Het zal daarom moeilijk worden om te meten wat exact de bijdrage van dit plan van aanpak is aan het tegengaan van energiearmoede. De vraag zal in samenwerking met collega's uit het duurzaamheid- en het sociaal domein zo goed mogelijk moeten worden beantwoord.

Daarnaast houden we bij hoeveel huishoudens er worden bereikt met specifieke activiteiten:

- het aantal geholpen inwoners via energiecoaches
- het aantal verzilverde cadeaubonnen
- het aantal deelnemers aan de gezamenlijke inkoopacties
- het aantal georganiseerde bijeenkomsten en het bereik van deze bijeenkomsten
- het aantal gebruikers van de energiebesparings-app in de Rode Kruislaan

De aanpak wordt geëvalueerd door de projectleider van de gemeente met collega's uit het sociaal domein en de begeleidende partij(en) om bijsturing van de aanpak mogelijk te maken. Dit zorgt enerzijds voor het tijdig signaleren van obstakels die we tegenkomen in de praktijk en anderzijds voor het open staan voor ontwikkelen van aanvullende en/of nieuwe ideeën. Deze flexibele instelling

geeft de mogelijkheid om het Plan van aanpak energiearmoede te koppelen aan andere duurzame ambities van de gemeente die gericht zijn op dezelfde doelgroepen, bijv. op het gebied van isolatie, verbeteren van het energielabel van gebouwen, etc.

De evaluatie-bijeenkomsten plannen we in januari en mei 2023. Hierover zal een verslag worden uitgebracht.

Informereren gemeenteraad

De gemeenteraad heeft met het vaststellen van de transitievisie warmte al aangegeven veel belang te hechten aan een inclusieve warmtetransitie: iedereen moet in staat zijn om mee te doen. Daarom is het belangrijk om de raad goed te informeren over de voortgang van dit plan. Dit kan tussentijds, tijdens een bijeenkomst van de commissie fysiek domein, en ook raadsbreed via informatiebrieven. Deze brieven willen koppelen aan de evaluatie-bijeenkomsten zoals omschreven in het hoofdstuk 8 (Monitoring en evaluatie). De eerste brief willen we versturen in januari 2023, de tweede in mei 2023.

Dit Plan van aanpak gaat grotendeels over het opzetten van 'snelle acties' voor de volgende winter. Deze lopen in principe tot mei 2023, de gestelde termijn door de subsidiegever, en gezien de aankondiging van een verlenging, waarschijnlijk nog door tot december 2023. Maar ook dan zijn we waarschijnlijk helaas niet klaar met het thema energiearmoede. Het college benoemt ook in het coalitieakkoord 2022-2026 dat we gedurende het hele proces van de energietransitie oog voor moeten houden voor dit thema. Met name tijdens de tweede evaluatie (mei 2023) zal daarom ook aandacht worden besteed aan de vraag hoe er structureel en langdurig gewerkt gaat worden aan het bestrijden van energiearmoede.

Bijlage 1 - Middelen Rijk voor aanpak energiearmoede

Het totale beschikbare budget voor dit Plan van aanpak tegen energiearmoede bedraagt € 451.376,-. In hoofdstuk 3 ('Geld van het Rijk') staat omschreven waar deze middelen vandaag komen en onder welke voorwaarden ze kunnen worden ingezet. Naast deze uitkering stelt het Rijk nog meer middelen beschikbaar die bijdragen aan de bestrijding van energiearmoede.

1. Het Kabinet verlaagt in 2022 de energiebelasting. Een huishouden met een gemiddeld gas- en stroomverbruik betaalt hierdoor zo'n 400 euro minder belasting dan in 2021.
 - De teruggave van de energiebelasting gaat omhoog van 560 euro naar 825 euro. Dat betekent een belastingvoordeel van 265 euro voor iedereen (los van hoeveel energie je gebruikt).
 - Het belastingtarief op elektriciteit gaat met 6,9 cent per kWh omlaag, inclusief btw. Hoeveel dat voor een huishouden scheelt, hangt af van het stroomverbruik. Bij een gemiddeld verbruik van 2.384 kWh per jaar daalt de energiebelasting met ongeveer 160 euro.
 - Het plan voor de energiebelastingen op gas verandert niet: die stijgen met 2 cent per kuub. Bij een gemiddeld gasverbruik van 1.170 kuub per jaar betaal je dus 23 euro meer aan belasting voor gas.

Let op: het gaat hier alleen om de energiebelastingen. Maar de tarieven voor gas en stroom bestaan uit 2 delen: de marktprijs en de energiebelastingen. De marktprijs is flink gestegen, waardoor men uiteindelijk meer kwijt is aan energie. De plannen van het Kabinet compenseren dit slechts gedeeltelijk.

2. Naast deze compensatie die voor alle huishoudens geldt, komt het Ministerie SVZ met een bijdrage aan huishoudens met energiearmoede. Deze wordt door de gemeentes uitgekeerd. Diemen heeft besloten om deze eenmalige energietoeslag van € 800,- te geven aan alle zelfstandige huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. De eenmalige energietoeslag wordt automatisch uitbetaald aan huishoudens waarvan de inkomensgegevens bij de gemeente bekend zijn.

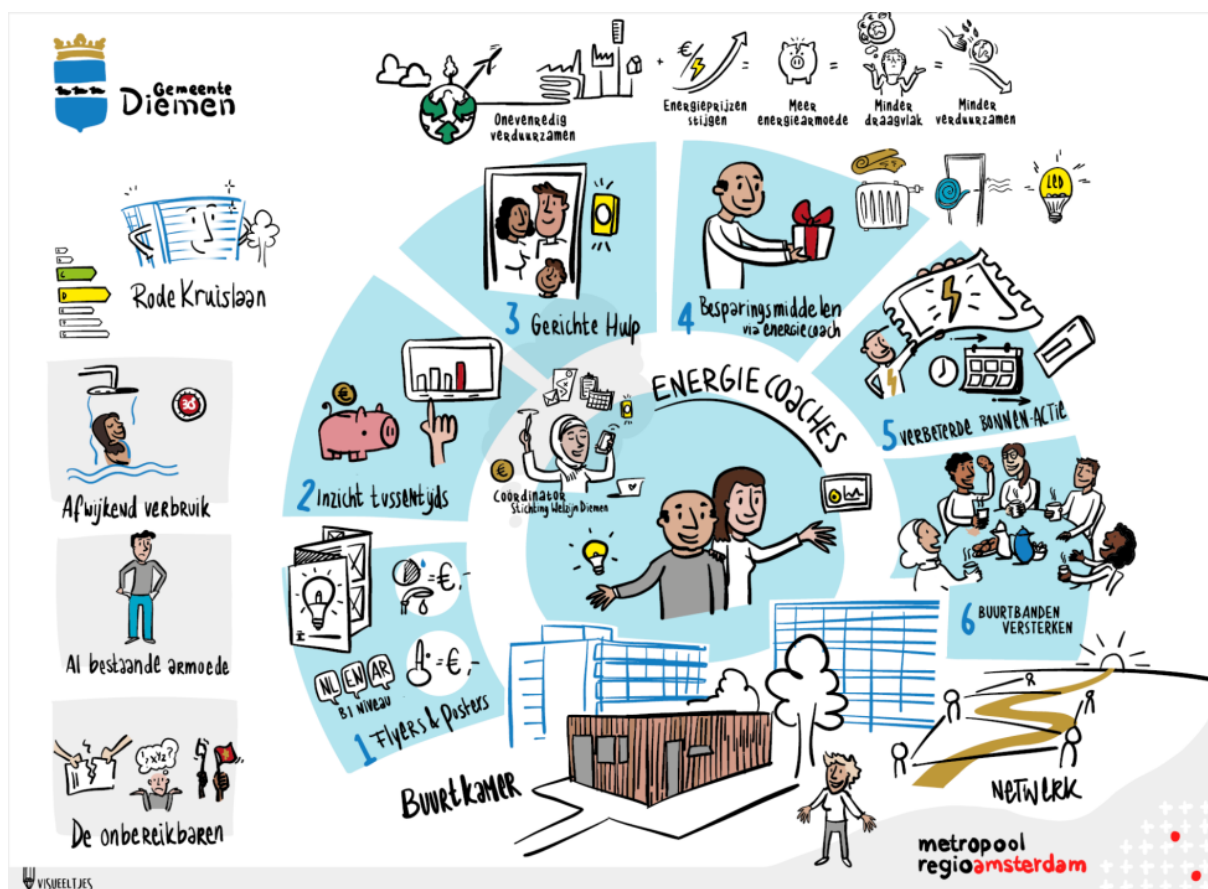
Welke huishoudens krijgen de eenmalige energietoeslag 2022 automatisch uitbetaald?

- Huishoudens die algemene bijstand van de gemeente Diemen ontvangen;
- Huishoudens die een IOAW of IOAZ uitkering van de gemeente Diemen ontvangen;
- Huishoudens die bijstand voor zelfstandigen (Bbz) van de gemeente Diemen ontvangen;
- Huishoudens die algemene bijstand ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank (AIO);
- Huishoudens die in een minnelijke schuldenregeling zitten.

Huishoudens met een uitkering van de gemeente Diemen ontvangen de eenmalige energietoeslag uiterlijk eind mei 2022. Andere genoemde huishoudens ontvangen de toeslag uiterlijk eind juni 2022.

3. Er komt €514 miljoen euro beschikbaar in de periode 2022 t/m 2024 voor een Nationaal Isolatieprogramma. Een belangrijk doel van het isolatieprogramma is het isoleren van woningen die nu nog slecht geïsoleerd zijn.

Bijlage 2 - getekende samenvatting MRS-project energiearmoede



Meer informatie over het project vindt u op de website van de MRA: [Energiearmoede - MRA \(mraduurzaam.nl\)](http://Energiearmoede-MRA(mraduurzaam.nl))

Bijlage 3 - Top 23 lijst maatregelen energiearmoede

Maatregelen	Besparing/ jaar
1) Deelname sociale postcoderoos [*]	€ 990,-
2) Vervangen CR ketel door HR107 ketel [**]	€ 594,-
3) Infraroodpaneel ipv hr ketel in de badkamer [**]	€ 540,-
4) Vervangen VR ketel door HR107 ketel [**]	€ 418,-
5) Weg doen waterbed [**]	€ 338,-
6) Van tropisch naar koudwater aquarium [**]	€ 315,-
7) Infraroodpaneel ipv elektrische kachel [**]	€ 292,-
8) Weg doen thuistap bier [**]	€ 225,-
9) Thermostaat graadje lager [**]	€ 205,-
10) Waterzijdig inregelen [**]	€ 198,-
10) Temperatuur ketel lager zetten [**]	€ 180,-
12) Radiator folie [**]	€ 180,-
13) Weg doen plasma tv [**]	€ 149,-
14) Weg doen terrasverwarmer [**]	€ 122,-
15) Led-lamp ipv gloei/ halogeen [**]	€ 110,-
16) Oude koelkast vervangen [**]	€ 99,-
17) Weg doen/ uit zetten tweede koelkast [**]	€ 86,-
17) Was aan lijn drogen ipv via wasdroger [**]	€ 86,-
19) Weg doen/ uit zetten vijverpomp [**]	€ 81,-
20) Waterbesparende douchekop [**]	€ 79,-
21) Tochtwering [**]	€ 54,-
22) CV-leidingen isoleren [**]	€ 22,-
23) Gordijn bij voordeur hangen [**]	€ 19,-

Zie ook: [Top 23 lijst \(servicepuntduurzameenergie.nl\)](http://servicepuntduurzameenergie.nl)

Bijlage 4 – Eerste opzet witgoed regeling

Onderdeel van het Plan van aanpak tegen energiearmoede is een witgoedregeling waarmee we energieslurpend witgoed willen vervangen door energiezuinige apparaten. Voor het opstellen van deze regeling is intensief samengewerkt tussen ambtenaren van de teams Ruimtelijk beleid (duurzaamheid), Samenleving en Sociale Zaken.

Energie besparen met nieuw witgoed

Witgoed staat gedurende het hele jaar aan in een woning en biedt daardoor mogelijkheden voor een seizoens-onafhankelijke energiebesparing. De besparing die behaald kan worden door een ouder model te vervangen door een energiezuinig model, is 99 euro per jaar.²¹ Over een periode van 10 jaar betekent dit wel tot € 750 besparing. Uit onderzoek van TNO blijkt dat mensen die energiearmoede ervaren, veelal geen financiële ruimte hebben om oude witgoed apparatuur te vervangen voor een energiezuinig model.

Het gaat om koelkasten, koel/vries combinaties en wasmachines. Drogers maken geen onderdeel uit van het aanbod.

Systematiek

We maken gebruik van een cadeaubonsysteem dat beschikbaar wordt gesteld via het regionaal energieloket (REL) i.s.m. Groupcard. De achterliggende techniek is vergelijkbaar met de systematiek achter de cadeaubonnen die in 2021 en 2022 al zijn verstrekt in het kader van de RREW regeling waaraan alle Diemenaren konden deelnemen. Het werkt als volgt:

- REL verstrekt cadeaubonnen met unieke kortingscodes waarmee een korting kan worden verkregen in een speciaal opgezette witgoed-webshop (met alléén de gewenste energiezuinige apparaten).
- Deze codes worden via een brief van de gemeente naar de deelnemers gestuurd.
- Deelnemers gaan naar de website van REL en kunnen daar via een webshop het gewenste apparaat bestellen en hierbij de kortingscode verzilveren.
- De koelkast of wasmachine wordt geleverd op het adres van de deelnemer. Hierbij wordt het oude apparaat opgehaald.

Hoe groot is de korting?

De inschatting van de vakspecialisten is dat de doelgroep minima alleen deel zal nemen aan deze actie als het complete bedrag van een nieuw apparaat wordt vergoed. Eigen geld bijleggen zit er voor de meesten uit deze doelgroep gewoon niet in.

Sociale Zaken heeft ervaring met budgetten voor vervanging van witgoed. Bij het toekennen van het individuele inkomenstoeslag kunnen alleenstaanden €550,- en meerpersoonshuishoudens €740,-²² ontvangen. Alleenstaande ouders komen in aanmerking voor €740,-. Voor deze witgoedregeling

²¹ Voorbeeld: een koelkast uit 2000 met een verbruik van 280 kWh/jaar wordt vervangen door een koelkast uit 2018 (60 kWh/jaar). Dit bespaart 99 euro (79% besparing). Hierbij is uitgegaan van prijspeil eind februari 0,45 cent per kWh.

bron: TNO, zie bijlage 4

²² Het gaat om netto bedragen die worden overgemaakt. BTW is niet van toepassing.

nemen we deze bedragen over. De bedragen volstaan om een goede koelkast of wasmachine²³ met minimaal energielabel C²⁴ aan te schaffen. Het betreffende huishouden hoeft zelf niets bij te leggen.

Scenario's

We hebben verschillende scenario's besproken met team samenleving en sociale zaken om erachter te komen hoe we ervoor kunnen zorgen dat de doelgroep gebruik kan maken van deze regeling. We lichten hier één scenario toe, een tweetraps raket.

Stap 1 (doelgroep: minima) – start oktober 2022

- 547 deelnemers
- Rekenvoorbeeld: budget voor cadeaubonnen circa € 310.000,-.²⁵

We beginnen met een groep van ongeveer 547 huishoudens²⁶, de huishoudens die de eenmalige energietoeslag (€800,-) ambtshalve toegekend hebben gekregen. We noemen dit de 100% groep. Het betreft de doelgroep die ofwel gemeentelijke bijstand ontvangt ofwel een aanvulling op de AOW (AIO, vanuit de SVB)

Deze groep krijgt als eerste een brief van de gemeente met de cadeaubonnen / kortingscodes.

Stap 2 (100 tot 130% van minimum inkomen) - start januari 2023

- Circa 500 deelnemers
- Budget afhankelijk van conversie actie 1

De eenmalige energietoeslag (€ 800,-) is vanaf mei 2022 ambtshalve toegekend aan huishoudens met een minimum inkomen. Maar daar bovenop komen nog de huishoudens met een inkomen tot 130% van het minimum inkomen. Deze huishoudens zijn niet 'standaard' in beeld bij de gemeente, daarom moeten zij de toeslag aanvragen. Tot eind juni 2022 waren al ongeveer 350 aanvragen ingediend. Naar verwachting loopt dit aantal op tot 500 aan het eind van het jaar.

Ook deze groep krijgt een brief van de gemeente met de cadeaubonnen / kortingscodes. Als er onvoldoende budget uit de SPUK regeling over is, wordt gekeken of aanvullend budget vanuit duurzaamheid en/of de bijzondere bijstand kan worden geregeld.

Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord 2022-20 'Diemen met elkaar en voor elkaar' wordt een witgoedregeling genoemd. Hierbij wordt een koppeling gemaakt met de bijzondere bijstand. Er staat als actiepunt bij het thema energiearmoede het volgende: "Vervanging van energie slurpend witgoed via de bijzondere bijstand."

Samen met Team Samenleving en Sociale Zaken hebben we onderzocht hoe de regeling het beste ingericht kan worden. Het budget is toegekend aan Team ruimtelijk beleid / duurzaamheid omdat daar de aansluiting op allerlei activiteiten rond energiebesparing het beste geborgd kan worden. De conclusie was dat de route via de bijzondere bijstand daarom niet per se de beste is voor het organiseren van de witgoed regeling. Het scenario zoals hierboven omschreven biedt een mogelijke

²³ Het REL heeft een overzicht met 'goede wasmachines en koelkasten' verstrekt.

²⁴ Meest zuinige label is tegenwoordig B, C of D. Het nieuwe label B, C of D is ongeveer te vergelijken met het oude A+++ . En wat nu label F is, was voorheen A+ . MilieuCentraal adviseert koelkasten met label A, B of C (groen label).

²⁵ Naast het budget voor cadeaubonnen moet ook rekening worden gehouden met kosten voor projectmanagement van REL.

²⁶ Door in/ uitstroom de komende tijd kan het cijfer nog wijzigen. Dit als er van een andere peildatum gebruik wordt gemaakt.

oplossing waarbij we dit budget matchen met de doelgroep minima. Hiermee handelen we in de geest van het coalitieakkoord.

FAQ's

Hoe voorkomen we dat cadeaubonnen met unieke actiescodes doorverkocht worden aan derden?

Sociale Zaken benadert de doelgroepen via brieven met daarin een vouchercode van het REL. Ze verstrekt dezelfde adressenlijsten aan REL waar een controle op woonadres plaatsvindt.

Hoe voorkomen we dat mensen witgoed doorverkopen via Marktplaats?

In communicatie wordt benadrukt dat oude koelkasten moeten worden ingeleverd. De ervaring van REL is dat de allermeeesten dit dan ook doen. Het is juridisch niet mogelijk om het inleveren van een oude apparaat af te dwingen.

Hoe voorkomen we dat relatief nieuwe / goede producten worden ingeruild?

Dit kunnen we niet voorkomen. Volgens onderzoek van TNO heeft een groot deel van de doelgroep 'energiearmoede' oude apparaten.

Wordt er voldaan aan de AVG?

Om de regeling te kunnen uitvoeren, moeten adresgegevens (geen namen) van de doelgroep worden gedeeld met het regionaal energieloket. Er is al contact gezocht met de gemeentelijke AVG officier en dit zal t.z.t. worden vastgelegd in een Verwerkersovereenkomst. Het uitwisselen van gegevens zal naar verwachting geen problemen opleveren omdat er wordt voldaan aan belangrijke criteria: het is doelmatig, transparant en proportioneel.

Bijlage 5 – Begroting

BZK SPUK energie-armoede jan.	€ 225.688					
SPUK II energiearmoede	€ 225.688					
Totaal budget energiearmoede	€ 451.376					
Actiepunten die uit SPUK gelden worden gefinancierd		aantal	bedrag	incl. BTW		
Pilot energie-app Rode Kruislaan	gebruik Techem-app			€ 2.500	€ 3.025	
	bewonersbrieven printen en versturen	577	€ 2	€ 1.154	€ 1.396	
Info-bijeenkomsten in buurtkamers	SME					
	voorbereiding en uitvoering	6	€ 900	€ 5.400	€ 6.534	
	Bijkomende kosten (zaalhuur, consumpties)	6	€ 250	€ 1.500	€ 1.590 (6%BTW)	
	2 x bewonersbrieven printen en versturen	1200	€ 2	€ 2.400	€ 2.904	
Communicatiemateriaal	ontwerp			€ 5.000	€ 6.050	
	Brieven en flyers, printen en porto	5000	€ 2	€ 10.000	€ 12.100	
	2 promo filmpjes a 1500,-			€ 3.000	€ 3.630	
	andere campagnemiddelen (bijv. abri's)			€ 5.000	€ 6.050	
Witgoedregeling	547 huishoudens			conversie 90%		
	cadeaubonnen alleenstaanden	317	€ 550	€ 156.915	€ 156.915 (geen BTW)	
	cadeaubonnen meerpesonns hh's	230	€ 740	€ 153.180	€ 153.180 (geen BTW)	
	projectmanagement, klantenservice en handling REL			€ 22.564	€ 27.302	
	bewonersbrieven printen en versturen		€ 2	€ 1.094	€ 1.324	
Pilot Fixbrigade	reservering			€ 50.000	€ 60.500	
Onvoorzien					€ 8.000	
TOTAAL					€ 450.501	
Actiepunten die we uitvoeren als geld over is uit witgoedregeling					optioneel	
Witgoedregeling 100-130%	REL			25%		
	cadeaubonnen alleenstaanden (60%)	300	€ 550	€ 41.250	€ 41.250 (geen BTW)	
	cadeaubonnen meerpesonns hh's (40%)	200	€ 740	€ 37.000	€ 37.000 (geen BTW)	
	Handlingkosten REL (12,- per voucher)		€ 12	€ 6.000	€ 7.260	
	bewonersbrieven printen en versturen		€ 2	€ 1.000	€ 1.210	
					€ 86.720	
Cadeaubonregeling voor studenten	REL					
	vouchers	350	€ 70	€ 24.500	€ 24.500 (geen BTW)	
	opstartkosten en projectmanagement			€ 5.000	€ 6.050 educated guess	
	Handlingkosten REL (12,- per voucher)		€ 12	€ 4.200	€ 5.082 educated guess	
	bewonersbrieven printen en versturen		€ 2	€ 700	€ 847	
					€ 36.479	
Actiepunten die anders worden gefinancierd of waarvoor geen geld nodig is						
Continuering energiecaches	SME, uit lopende begroting					
Wijkgericht isolatieprogramma gericht op laagste energie labels	Nationaal isolatieprogramma					
inkoopactie isolatie	Nationaal isolatieprogramma					
inkoopactie HR++ glas	Nationaal isolatieprogramma					
Wijk voor wijk betaalbaar van het	Onderdeel van aanpak warmtetransitie					
Zelf energie opwekken voor minder draagkrachtigen	Samenwerking met Ecostrum (geen kosten)					
Afspraken met woningcorporaties en particuliere verhuurders	Via prestatieafspraken (geen kosten)					
resterend in SPUK subsidie:					€ 875	